

18  
19

DISSERTATIO MEDICA  
INAUGURALIS  
DE  
CANTHARIDIBUS.

QUAM  
ANNUENTE DEO OPT. MAX.

*Ex Auctoritate Magnifici Rectoris*

JOHANNIS JACOBI RAU,  
MEDICINÆ DOCTORIS EJUSQUE ET ANATOMIÆ  
ET CHIRURGIÆ PROFESSORIS ORDINARIJ,

NEC NON

*Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu, & Nobilissimæ  
FACULTATIS MEDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in MEDICINA Honoribus, & Privilegiis ritè  
ac legitimè consequendis,

*Eruditorum examini subjicit*

GULIELMUS WHITAKER, *Anglus.*

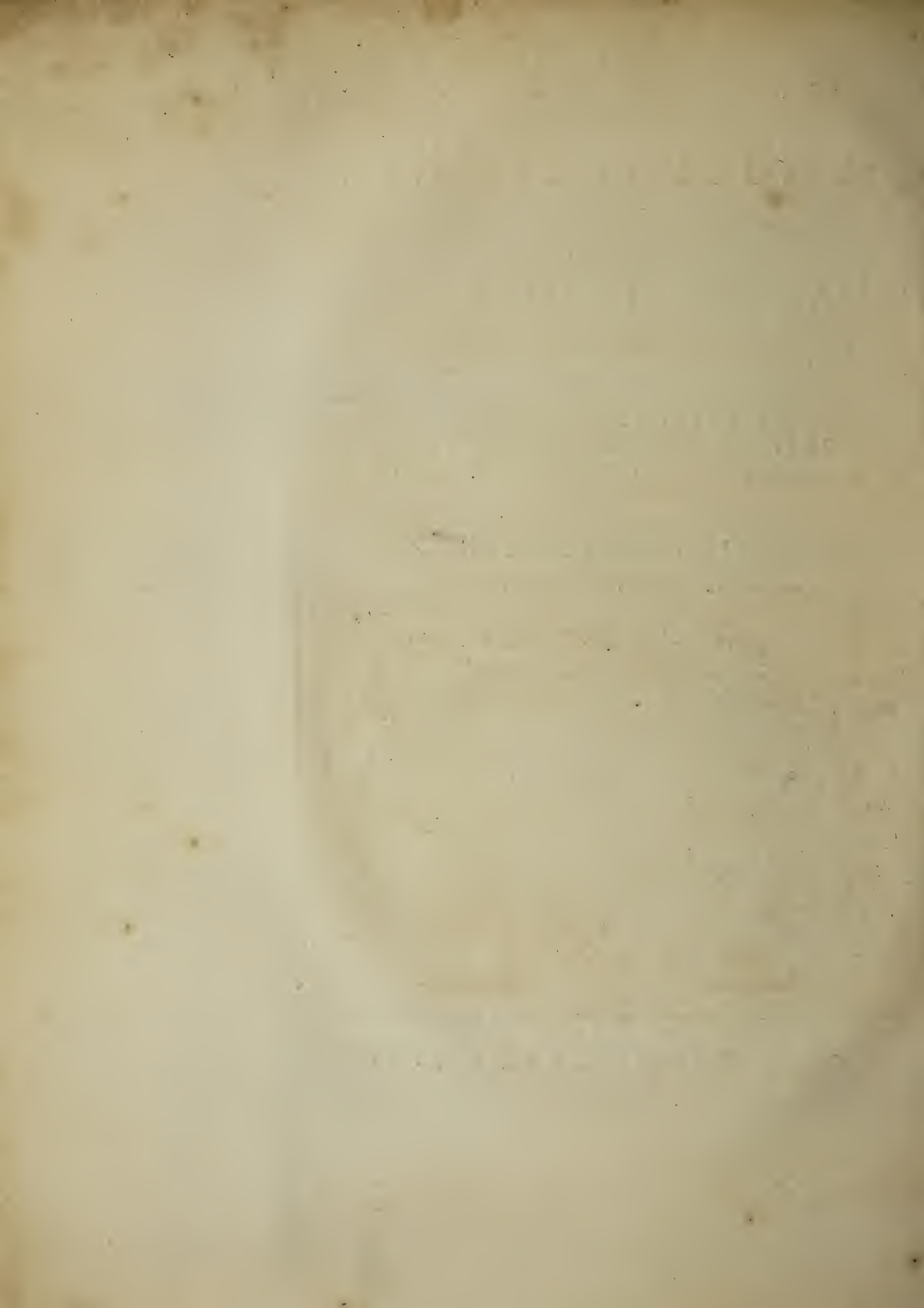
*Ad diem 15. Julii. 1718. horâ locoque solitis.*



*F. Bley's wyk. W. del. & fecit.*

LUGDUNI BATAVORUM,

Ex Officina P. BOUTESTENIANA.



*VIRIS CLARISSIMIS ET SPECTATISSIMIS.*

**D. HERMANNO BOERHAVE,**  
IN ACADEMIA LUG. BATAVORUM; MEDICI-  
NÆ, BOTANICES, ET CHEMIÆ, PROFESSO-  
RI ORDINARIO; DE SCIENTIA MEDICA E-  
GREGIE MERITO; PRÆCEPTORI SUO ET  
PROMOTORI, LONGE CELEBERRIMO, SO-  
LERTISSIMO.

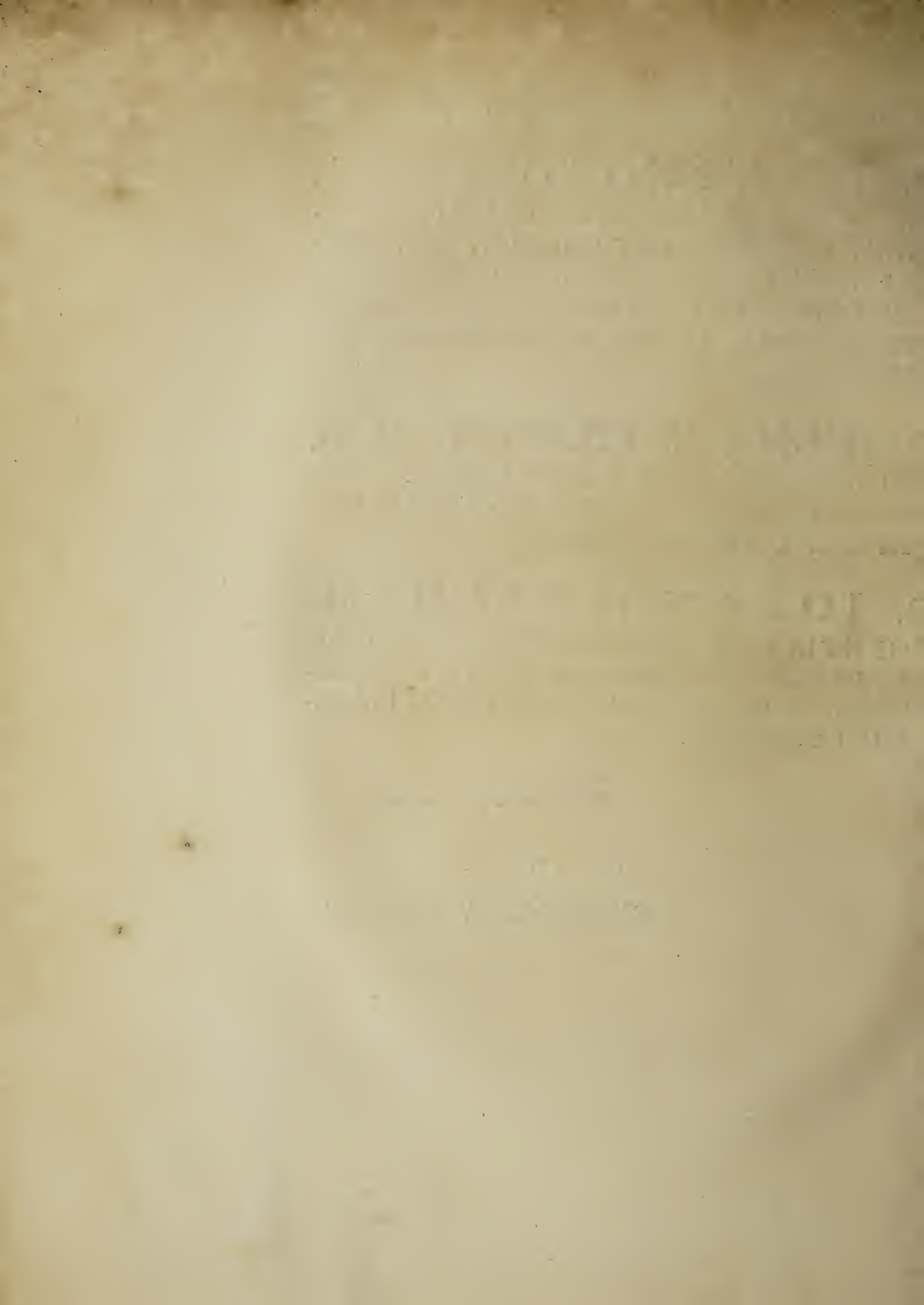
**D. THOMÆ NETTLETON, M. D.**  
IN ARTE SUA ULTRA FIDEM FELICI, MO-  
RUM PROBITATE ET INGENIO FACILI, OM-  
NI CULTU PROSEQUENDO.

**D. JOHANNI PELHAM,**  
GENTIS SUÆ ILLUSTRISSIMÆ FILIO DI-  
GNISSIMO, MORIBUS INGENUIS ET ERUDI-  
TIONE MULTIPLICI, AMICO SUO, PLURI-  
MUM COLENDO.

*Theses hæc Inaugurales.*

D. D. D.

GULIELMUS WHITAKER.





DISSERTATIO MEDICA  
INAUGURALIS.

DE

CANTHARIDIBUS

§. I.



Antharides, quas Latini Scarabæos, nostrates vulgo Muscas Hispanicas, appellant; sunt insecta volatilia, in diversis terrarum locis, reperta, in singulis, quoad magnitudinem, figuram, & colorem magis aut minus intentum, variantes; omnes vero gaudent, colore viride aurescenti, vel violaceo Splendenti, odore satis fragranti, & corpore oblongo. In Hispania, Gallia, Italia, & Germania, passim reperiuntur. Circa Lutetias<sup>1</sup> Parisiorum, Muscæ hæc, ad folia Fraxini, Populi, & Rosæ, ova deponunt, quæ Solari vi maturata, genus vermiculorum Erucis similium, edunt, unde Animalcula hæc ducunt originem. In Pratis & Frumentis etiam invenitur species, quæ mediam sortita est magnitudinem, luteas in alis transversas lineas habet, districtaque est circa Papillas, ac Blattarum modo præpinguis; cujus genus ab Dioscoride<sup>2</sup> & Galeno<sup>3</sup>, omnium pro medicina facienda, pulcherrimum habetur.

A

§. 2.

<sup>1</sup> Lemery *Diction. des drogues.*

<sup>2</sup> Diosc. lib: 2. cap. 54.

<sup>3</sup> Galen: *de simpl. medic. p.* 312.

## DISSERTATIO MEDICA

### §. 2.

Insecta hæc, sic enecant; sumunt vas ficile recens, non picatum cui inditæ sunt vivæ Cautharides; ori vasis obducunt linteum rarum, illo inverte retento, ut linteum quod his subest, vaporem ab Aceto calido sursum elatum, concipiat; quo peracto quam cito suffocantur. tum demum solis radiis exponuntur, ut exsiccantur. Quæ bene sunt ficcatae, integræ, & calorem naturalem maxime retinent, omnium, pro usu Medicinæ, optimæ censentur.

### §. 3.

Harum Anatomica Consideratio, nihil lucis, de modo, aut vi, quâ corpora nostra afficiunt, promittere videtur; qui hanc tamen cupit, consulat Aldrovandum in Lib. de Insectis.

### §. 4.

Insecta Hæc, in pulverem quam accuratissime reducta, & Microscopiis objecta; nihil visui notatu dignum, offerunt. si Chemico examini se subjiciant, per Arenæ ignis gradum, dant cito Sales volatillimos, qui cum Phlegmate, totum Recipiens occupant & in Crystallos abeunt quam pulcherrimas. Continuato paulo eodem ignis gradu, denuo exeunt Oleum, Spiritus, & Sales fixiores intime inter se mixta. Sales volatiles in Phlegmate soluti, sunt penetrantissimi, corrosivi, caustici & alcalini summopere; nam cum Spiritu Vitrioli, Spiritu Nitri &c. fermentationem ineunt quam violentissimam. Oleum cum Spiritu & Salibus fixioribus, mixtum, foetidissimum, rancidissimum & alcalinum est Summum.

Cantharides hisce principiis orbatae, omni sua virtute destitui videntur; nam post hæc licet aspectui integræ appareant, si Emplastrum ingrediantur, & cuti apponantur, nullas vesiculas attollere valent.

### §. 5.

## §. 5.

Ex his liceat colligere, vim illam omnem quâ Cantharides, corpus nostrum afficiant, hisce earum Principiis, quæ chemicè extraximus pendere: Unde generales horum proprietates designabimus, quatenus experimentis innotescunt, & per mutationes, si corpori humano applicentur, inde oriundas, recensimus.

Si objiciatur, tale ratiocinium non posse valere, cum hæc principia quæ ignis ex Cantharidibus eduxit, minime talia in his naturaliter exstitisse. facile concedemus, sales, olea &c ignis ope, alcalina magis provecta, magisque corrosiva evasisse; at si Cantharidum odorem, & Saporem naturalem respiciemus, naturam quam maxime alcaliscentem, indicabunt; & præterea in earum chemicò examine, cum parvus ignis gradus adhibitus fuerit, qui principia earum penitus permutare, impar videtur, concludere liceat eas sua Natura esse facillime alcaliscentes, & si per corporis nostri calorem aliquamdiu foventur, eam indolem posse acquirere.

## §. 6.

Sales alcalini, quales sunt hi Cantharidum, ut supra ostendimus, sua natura attenuant, resolvunt omnes coagulationes ab acido; movent à centro suæ molis quaquaversum, i. e., Effervescent cum Acidis, omne viscidum, glutinosum & iners, ab his ortum, destruunt. Hinc in Morbis lentis, ut in Hydrope, Scorbuto ex acido austero, oriundis, in Ictero ab obstruente glutinoso acido, in Podagra ab ejusmodi causa, egregii sunt usûs. In Morbis Alcalinæ putredinis, ut in Febribus Malignis, Variolis, Morbillis &c. hi Sales in corpus admissi, pessimi evadunt. In his enim & similibus affectibus, ex caloris gradu intensiori, & humorum circumductione celeriori, fluida omnia evadunt Spiffiora, Sales corporis acres, erodentes & alcaliscentes, fiunt; olea Sanguinis eadem patiuntur; cohæsiō inter Sales, olea, & terram augetur; difficilis aquosi cum his permistio, ut & horum tenacitas, eveniunt. Fluidis igitur tam acris

factis, minime mirum est si Cerebri & Cerebelli vasa erodant, deliria excitent & mortem ipsam producant.

Hi Sales igitur, quatenus alcalinam naturam adepti sunt, omnino videntur officere morbis, ad Alcalescentiam tendentibus.

## §. 7.

Spiritus, olea & Sales hi donantur præterea quam maxime Stimulanti virtute; nam uti Bellinus observat, nisi dolorem Cantharides excitant, aut vesicæ non producuntur, aut parum aut ferè nihil expurgatur, & nullius sunt utilitatis, Secus cum dolorem pariunt: quod ulterius confirmatur à modo quò in corpus nostrum operantur. 1<sup>o</sup>. producunt quendam pruritus, hunc excipit calor; tum dolor punctorius, jam pulsus acceleratur, dolor & calor augentur, denique cutis attollitur & vesiculæ assurgunt; post hæc in Urina mingenda ardor & Stranguria sæpe superveniunt. Hac proprietate gaudentes, mirificas permutationes in corpora, Sales, hi Spiritus &c. producere valeant; nam uti patet ex Doctrina Belliniana, debere ab his applicatis, succedere majorem motuum nisum partium, ex quibus omnes membranæ corporis componuntur, expressionem cujuscunque liquidioris fluidi, & derivationem ejus quâ potest, velocitatem Sanguinis augeri, magnamque denique Spirituum absorptionem & dissipationem. Hinc ubi Febris excitanda est, ubi solida fatiscunt, aut pituitosa abundat Materia, ut in Catarrhis, Tussibus Suffocativis, Apoplexiâ pituitosâ, Lethargo, Odontalgia à colluvie serosa, Hydrope sine febre, Hydrocephalo, Epilepsiæ quadam specie, ab aquosa materia orta; convulsionibus à Sero caput replenti; In his & similibus affectibus, Cantharides uti Stimulantia Simplicia, egregie profuturæ sunt.

## §. 8.

Qua vi aut Lege hi sales alia corpora attrahunt, & sibi uniunt, non

1. *Bellin: de Missione. Sang. cap. de Stimulis.*



non penitus est perspectum; at videntur ex experimentis, aquo-  
sas particulas præ reliquis attrahere; uti patet ex eorum Subita-  
nea deliquatione in Aere aperto, & in Vitris etiam, nisi ac-  
curatissimè sint clausa. Si idem operandi modus obtinere po-  
test, ubi humoribus corporis permiscentur hi Sales, pessimi sunt  
vaticinii in Morbis Acutis, cum per Urinam & Sudores, quos  
Semper promovent Cantharides, optimam fluidorum partem,  
Scil. liquidissimam, elicere possunt.

## §. 9.

Consideratis jam harum Muscarum Principiis chemicis ea-  
rumque proprietatibus; quibusque denique modis mutationes in  
corporibus producere valent; de incognitis ipsarum viribus, no-  
bis non est aliquid conjicere. At si intra hos limites, quorum  
mentionem fecimus, earum agendi ratio consisteret; in iis mor-  
bis, quorum meminimus, & ejusmodi solis, convenire posse  
credimus. Quales effectus, ex eo quod revellant, & humores  
ad extra eliminant, consecuturi sunt, postea dicetur.

Jam videndum est, in quibus affectibus, aut interne aut ex-  
terne, Antiquitas Medica, vel Hodierna Praxis, Cantharidum  
usum comprobavere.

## §. 10.

Hippocrates pro medicina introsumenda Cantharides ad-  
hibuit, ad vesicas excitandas vero earum nunquam meminit.  
In Hydrope hoc genus medicamenti exhibuit; nam dicit, si  
Cantharidum, ablato cujusque capite, pedibus & alis, cor-  
pora ex tribus aquæ cyathis contrita exhibueris, potionem aquæ  
Subter cutem Laboranti concinnabis: ubi ex epoto medicamen-  
to laboravit æger, calida perfundatur, ex oleo tamen prius in-  
unctus, jejunos bibat, edatque panes calidos ex oleo. In Mor-  
bi Regii quadam specie, ubi corpus Lividum est, & aliquan-  
tulum durum; venæ Subtensæ, pallidæ vel nigræ sunt: si  
venam Secueris pallidus vel niger effluit Sanguis; in ejusmodi

A 3

casu,

1. De rat. Viet. in morb. acut. sect. 4. 2. De Intern. affer. sect. 4.

casu, ad diem septimum si accesserit medicus, Cantharides, sine alis & capitibus, numero quatuor, ex vini albi Hemina dimidia dilutas, exhibere jubet. <sup>1</sup> Areteus has cuti capitis affricari, ad ulcera inurenda, præscribit; item in Epilepsiæ tractatione, utendas suadet, monetque ut triduo ante, lacti assuescat æger ne vesicam lædant Cantharides: eandem in hoc morbo ut & nervorum Resolutione curandis, methodum tenuit, <sup>2</sup> Archigenes. <sup>3</sup> Galenus, muscas has, cum idoneis ceratis commixtas, commendat ad Ungues Psorodeis educendos, ad scabiem, ad Lepram, & iis qui clavos, quos vocant, ejiciunt, denique ad urinam movendam. Qui, Galenum consecuti sunt Græci, earum usum vix unquam recordantur. Arabes nunquam Vesicantibus utebantur, nisi ad excitandos soporosos & à morbo frigefactos, referente Oribatio. <sup>4</sup> Apud Latinos, nullo in pretio fuere, si conjicere liceat ex Celso <sup>5</sup> qui alias quam in Papulis detergendis cantharides, sive scarabæos, non laudat. Ad Lepras & Lichenas valere scribit Plinius. Pro veneno aliquando utebantur teste Ovidio;

*Utque nepos dicti nostro modo carmine Regis.*

*Cantharidum succos dante parente bibas.*

<sup>6</sup> Hinc Cantharidum usus apud Veteres perrarus admodum & ad Chyrurgicos effectus destinatus videtur.

#### §. II.

Qui consecuti sunt in Medicina Authores, in diversas longe Sententias de earum usu, abiêre. Fernelius <sup>7</sup> in Cæcitate & <sup>8</sup> Hydrope præcepit, monens tamen prudenter esse adhibendas. Hollerius ad Lethargum excutiendum eas commendat; <sup>9</sup> Duretus, qui Scriptis ejus Adversaria attexuit, hoc Medicamentum respuit, quod hic morbus sæpe cum febre conjunctus sit. Ad Coxarios, Hemicranicos, Cephalgicos; ad repurganda viscera, sexcentaque vitia contumacia & vetusta percuranda, eas commendat Hollerius. <sup>10</sup>

#### §. 12.

<sup>1</sup> *Curat. diutur. morb. lib. I. pag. 4.*

<sup>2</sup> *Ætius in Tetrab. II. Serm. 2. 28. & 50. pag.*

<sup>3</sup> *De simpl. medicam. facult. lib. II.*      <sup>4</sup> *De usu Vesicantium.*

<sup>5</sup> *Lib. 5. cap. 25.*      <sup>6</sup> *Lib. 29.*      <sup>7</sup> *Cons. 12.*      <sup>8</sup> *Cons. 34.*

<sup>9</sup> *Edit. 1577. pag. 31.*      <sup>10</sup> *Inst. chyrur. lib. 3. cap. 5.*

## §. 12.

Ad initium decimi sexti seculi, fere ab hoc genere Auxilii, Medicinæ Scriptores, abhorruisse inveniemus. Etmullerus<sup>1</sup>, in morbis, Febribus præsertim, vix hujus Medendi Methodi meminit. In Sennerti voluminibus, rarò Vesicantium occurrit mentio. In Italia cum Patavii & Venetiis acerbissimè Sæviret Pests, H. Mercurialis<sup>2</sup>, qui morbum hunc descripsit, vesicantia ejusmodi uti morbo illi, præstantissima commendat. Idem postea, Pisauri erupit; H. Saxonia de Phænigmis hisce, utpote ad febres Pestilentiales curandas, optimis, dissertationem<sup>3</sup> edidit: cui se opposuit Alex. Massarias.

Ab hoc tempore, Cantharides in usum veniebant frequentior, diversis admodum in morbis & omnino oppositis. In affectibus Capitis, Vertigine, Epilepsiâ & Comâ à Riverio commendantur. In Gonorrhæa virulenta & Calculo expellendo, in forma Infusi, se felicissimo cum successu, has applicuisse narrat Bartholinus: In his & innumeris aliis casibus, Stupendos harum Muscarum, effectus, Authores ubique prædicant.

## §. 13.

Hodierni nonnulli, Cantharidum virtutes & vires longè latius patere, & in Febribus præcipue omnibus que in morbis acutissimè Inflammatoriis, omni tempore & ubi vita quàm maximè periclitetur, tutissimè adhiberi posse, & ex inde ejusmodi morborum omnem curationem hauriendam esse, contendunt. Hanc Sententiam pro virili tūetur, <sup>4</sup> Vir in Medicina Clarissimus D. Friend. Rationem, quare Cantharides in hisce morbis tam egregiè profuturæ sint, non positam esse vult in eo, quod aut Irritent, aut Evacuant, aut Revellant; sed ex vi quadam mirifica, quâ sanguinem & reliquos humores attenuant & resolvunt, hæc omnia proficisci.

## §. 14.

<sup>1</sup> *Comment. in Schroëd. de compos. medic.*  
<sup>3</sup> *De Peste. cap. 26.*      <sup>4</sup> *De Phænigmis.*  
<sup>6</sup> *De Morb. Popular. Hip. cap. de Vesicat.*

<sup>2</sup> *Lib. 6. p. 8. cap. 26.*  
<sup>5</sup> *Gent. 4. pag. 346.*

## §. 14.

Hanc rem nullis certis experimentis assecutus est vir Clarissimus, nec aliter probavit, quam ex eo quod dicit Cantharides internè datas, cursum sanguinis incitare & obstructions expedire. Hoc minimè pro Argumento assignari potest, nisi prius demonstrasset, sanguinis cursum nunquam posse accelerari, nisi ante humores attenuerentur. De stimuli vi quâ hæc agunt, neglexit aliquid dicere, & de effectibus inde proventuris, utpote vix considerationem merentibus, haud meminit; vel potius ex consulto præterivit, quia minime ex inde febrem tollere potuerat. Evacuationem seri, Lymphæ, &c. pro nihilo habet, neque mutationes in febribus inde oriundas consideravit; & sudores quos Cantharides semper excitare contendit, ad morbos febriles, nisi Pestem excipiamus, curandos minime valere, videntur; nam liquidissimas sanguinis partes eliciunt, reliquæ ergo incrassantur & febriles obstructions magis obstinatæ fiunt. Si Vir Eruditissimus omnes hos effectus pensitasset & cum vi illa mira attenuandi, quam muscis his attribuit, comparasset, illos à stimulo, seri & sudorum evacuatione provenientes, longe sensibiliores esse reperisset.

<sup>1</sup> In Commentario de Purgatione, historiam dedit effectûs hujus medicamenti, in Variolis & Febre Erysipelatosa; quam si quis consulat, illud minime auxilio esse in his & ejusmodi affectibus, sibi persuasum habeat.

## §. 15.

<sup>2</sup> Willisus, Cantharidum virtutes in eo, positas esse vult, quod earum particulæ salino-volatiles, in humores & partes solidas agunt, spiritus irritent ac in fibrarum spasmos adigunt, fundunt humores; partem aquosam, particulis acris & venenatis imbutam, à reliquo latice quaquaversus rejiciunt, aut per urinæ vias eliminant, aut per Diaphoresin;

Et

<sup>1</sup> *De morb. Popal. Hipp.*

<sup>2</sup> *Pharmaceu. Rat. Part. 2. cap. de Vesicatoriis.*

Et præterea cum partim è cutis Poris & Glandulis, & partim ex Arteriolarum osculis, partimque è fibrarum nervearum finibus, per vesicatoria Extillant humores; hinc quoties in partibus cutaneis humor Serofus, acris, falsus, pertinaciter adhæret, hunc per vesicantia ejusmodi, optima educendi est via; in morbis omnibus, ab colluvie serosa, viscida, &c. provenientes, & aliquam partem corporis, infestantibus; hoc medicinæ genus felicissime applicari posse, pronunciat.

At respectu Sanguinis, à materia Heterogenea ac morbifica infarcti; ut in Febribus malignis, putridis omnibus, & judicatu difficillimis, bene se eas adhibuisse asserit, hac de causa, quia Cantharides, per Sudores aut urinam, particulas acres, & venenatas, partibus Aquosis Sanguinis, adhærescentes, eliminant.

## §. 16.

1 Clarissimus Cockburn Cantharidum Emplastra cervici apposita, ut Specifica remedia ad Febrem, deliria &c. Symptomata in morbis acutis, tollenda, pro rato habet, & illarum Agendi vias se mechanicè explicatum iri Autumat. Quærit, annon Cantharides in se continent particulas adeo volatiles, & exiles ut per cutim facile penetrare possint, & cum humoribus permisceantur. 2º. Annon Fluida corporis habent partes adeo subtiles, ut per foramina quæ Cantharidum particulas admittunt, viam offendant, quâ extrâ transmitti possint. Hisce postulatis sibi concessis; quærit annon cum Cantharides, Nuchæ apponentur, earum particulæ volatiles & erodentes, Nervum Octavi Paris, (qui hisce partibus prospicit) vellicare & vulnerare possunt, unde Spirituum Animalium effusio & extravasatio fiant; sed cum nervus cordis contractioni inserviens, omni suo Spiritu quo nervi omnes agunt, orbatus est, antequam ad Cor attingat; necessarium habet id in contractionem suam tardius venire, Pulsus minus frequentes, & æquabiliores fieri; febrem, deliria, &c. Symptomata inde pendentia cessare.

B

Hæc

Hæc Hypothesis infinitis adeo premitur difficultatibus, ut refutatio sufficiens est semel ejus meminisse.

## §. 17.

Sydenhamius, in Medicina Expertissimus, Vesicantium non frequentem facit mentionem, tamen in Febribus populariter grassantibus, annis 1674. 79. 85. Epispastica satis larga cervici apponi jubet: idque ut dicit, ea ratione, ut materia febrilis cerebrum petens, crutiatu & fervore vehementibus, quos parti, cui imponuntur, hæc solent imprimere, in locum affectum, corrivatur.

## §. 18.

Vix intellectu facile est, quomodo profutura sit hæc humorum Revulsio, & talium quidem, si sensibus credendum est, qui omnium sunt fluidissimi & mobilissimi, quique si Caput peterent, minimum mali allaturos esse videntur.

Vir Egregius verum, cum hisce Epispasticis, diætam refrigerantem, Potiones lenitivas, Missionem Sanguinis, Clysteres, cum abstinentiâ a Cardiacis severissimâ, præscripsit. Hinc ab medicamentis hisce contrariis virtutibus præditis, unâ applicatis, non mirum videtur, si Epispastica hæc in melius cessisse apparuerunt. In curando Ægro hacce Febre correpto, Anno Scil. 74. nulla Epispastica adhibuit, sed solùm Missionem Sanguinis & Clysteres lenitivos. Ex dictis concludere possumus, non æquum esse, quemlibet effectum medicamento ascribere, nisi ab experimentis ritè institutis, confirmetur: Quod non est tam facile exploratu; nam remedium debet solitariè in corpus iri ingestum; neque alia exhibenda sunt antequam effectum suum aut edere possit, aut solet, & denique in iisdem morbi conditionibus, ut quàm accuratè fieri queat. Si omnes hæc conditiones observentur, reverà dici potest tale Medicinæ genus, certo morbo vel convenire vel discrepare. Ast. in morbis omnibus infinitæ variationes obtinere queant, in sensus tamen minimè incurrentes, quæ idem Auxilii genus, quoad effe-

effectus suos, penitus permutare valeant. Ad hæc, nulla præscribendi forma; aut medendi methodus, erui possint. Hinc fit quod Cantharides in Febris & ejusmodi morbis, auxilio fuisse dicuntur; cum forte fortuna accidisset potius, quàm ex Intellectu Medici; nam nisi ex Symptomatibus apparentibus, certum Medicamentum, utpote quod in iisdem conditionibus proficuum esse, experientia Sciemus, indicetur; id alias adhibere, est forti magis quam rationi & experientiæ Medendi methodum, committere. Et an in Febris ardentibus, &c. vulgo occurrunt aliquæ Symptomata, quæ Cantharidum usum indicant, serio dubitemus.

## §. 19.

Consideratis, jam Eorum Sententiis, qui Muscas has in Febris, & acutissimis Affectibus, celebrant, videndum est, quibus rationibus aut Experimentis, suffulti sunt, ii qui contrariam tuerentur Opinionem.

## §. 20.

Clarissimus Baglivius, ex veterum Monumentis, suisque observatis quàm accuratè institutis adductus, hanc Sententiam, amplexus est. In Venas Canum, Tincturam Cantharidum injecit; hinc, Sitis vehemens, vomitus Aquosæ materiæ, & Salivæ ex ore dejectio, & convulsiones & mors supervenerunt. In apertis cadaveribus, Sanguis fluidus satis, sed dissolutus erat & in superficie oleum innatans habuerat; in Corde Polypi, & Bilis nigra apparebant; at quod omnium præcipue notabat, Caput citius affici quam reliquæ partes. Nam statim ab injecta Tinctura, nutabant & titubabant, nec pedum erant omnino compotes.

Historiam unam & alteram adjunxit applicationis vesicantium in morbis scil. Pleuritide post morbum Venereum; in Convulsionibus mandibulæ & Abdominis; ut & in Muliere post partum Tensionibus Ventris laborante; in quibus, Cantharides, tremores carniū, Motus Epilepticos, & Pulsū & Re-

spirationem inæqualem & difficilem; sudores glutinosos & acidum olentes, & denique extremorum refrigerationes, produxisse videbat.

## §. 21.

Diversas Annorum constitutiones, cantharidum effectis mirifice variare, observabat; nam iis annis, quibus, post hyemem frigidissimam & nivofam, succedit vernum tempus pluviosum & nebulosum, ulcera à vesicantibus his facta facile gangrænescere, & vix curationem admittere comprobavit, nec non in certis corporis temperiebus, uti in Cachecticis, Hydropicis, atrobilosis, Lue Venerea laborantibus, ea pessima producere Symptomata animadvertibat.

## §. 22.

Idem Author Pulveris Cantharidum ℥i. cum ℥iv. Sanguinis permiscebat, quem prius coagulare comperuit, quam eadem quantitas si sibi sit commissa. Idem experimentum instituit in Serum Sanguinis, quod liquidius evasisse & postea vix Coagulum suscepisse, inveniebat. Ex quibus Sequetur, si humores corporis inter se permiscentur, ut in primo experimento & in nobis obtinet; pulverem hunc minimè solvere, sed potius fluida coagulare.

## §. 23.

In omnibus Capitis vulneribus, Vesicantia ejusmodi in pejus cessisse, Convulsiones Sudores frigidos, & ipsius Sanguinis eruptionem, effecisse, advertibat idem Vir Celeberrimus. In omni Suspitione Convulsionis ab acri Sanguinis constitutione, in corpore gracili ab Venere insolita, aut Lue Venerea; æstate calidâ, ætate Juvenili, affectibus Nervosis, tum febre & Comate; in morbis Pectoris Spasmodicis, Inflammatoriis ab Sanguinis acri indole, Vesicantia hæc in deterius evasisse Semper observabat. In Salacibus hominibus, & temperamentis adustis  
Stran-



Strangurias pessimas, pulsus obscurationem, & alvi fluentis remorationem, omnino producere, experientia multiplici, comperuit.

## §. 24.

In Diathesi contrà Sanguinis crassa viscida, ubi pulsus est exilissimus; tempore hyemali, & temperie ad humidum inclinanti, habitu pingui; ut in Tussibus gravissimis cum Sputo crasso & copioso, nullum medicinæ genus, magis proficere vult. In Pleuritide, quando circa Septimum diem, magna Spirandi & expectorandi Sputi difficultas, supervenit, hæcce Vesicantia, tibiis vel cruribus admota, egregiè valere contendit Baglivius.

## §. 25.

In hoc morbo ut & in omnibus Febris cum materia, hæc & alia medicamenta caute adhibenda.

At qua demum de causa, hæc Epispastica hic proficerunt, vix intelligi potest, nisi ad crura & tibias, tumores fiant, uti observat Hippocrates, quos extra elicere, ægrum liberat; in hoc casu Cantharides hisce partibus applicatæ, cutim vulnerant, & materiam eliminant. At alias, si natura non hanc affectasset viam materiam extirpandi, Muscæ hæc appositæ coctionem morbi turbarent.

Et in Febris universim, quando Somnolentia,<sup>2</sup> Sopor, Delirium, Axieta, Dyspnœa, Sitis, Tremores, Agitatio Labii Inferioris, cæteraque ejusmodi Symptomata Superveniunt; nihil usitatus est, quam Epispastica hæc applicare; sed hæc sæpè sunt signa Critica, quæ si medicamentis turbentur exinde pessima Mala proveniri necesse est; uti Vir in Medicina Egregius & Celeberrimus D. Boerhaave observat.

1. *Lib: 2. Progn. 67.*2. *Boer. Inst. §. 8. 37.*

Speētatis jam variis sententiis, quas Antiquiores & Recentiores, de horum Vesicantium usu, amplexi Sunt; hæc dixisse sufficiant, pro tenuitate nostri Supellectilis, & harum Thesium proposita Brevitate.

F I N I S.





